

HET GESLACHT ODOLF IN HET AMBACHT VAN DE BEELDENMAKERS EN DE ZADELMAKERS TE BRUGGE TIJDENS DE 15de EN DE 16de EEUW

A. SCHOUTEET°

Onder het ambacht van de beeldenmakers en de zadelmakers te Brugge ressorteerden de schilders, de klederschrijvers, de goudslagers, de glazeniers, de spiegelmakers, de gareelmakers en de zadelmakers¹. Verscheidene leden van het geslacht Odolf waren in de 15de en de 16de eeuw bij dit ambacht aangesloten, hetzij als meester-spiegelmaker, hetzij als meester-schilder.

De eerste vertegenwoordiger van dit geslacht, die we in de gildeboeken van de beeldenmakers en de zadelmakers aantreffen is NIKOLAAS ODOLF, van wie alleen bekend is dat hij tijdens de dienstjaren 1403/4, 1414/5 en 1417/8 vinder of bestuurslid van het ambacht is geweest. Over zijn eigenlijk beroep tasten we in het duister, al mag verondersteld worden dat hij een spiegelmaker was, zoals de meeste hierna vermelde leden van zijn geslacht zijn geweest².

Van MATTHEUS ODOLF, ook spiegelmaker, is alleen bekend dat hij lid was van de beeldenmakers en de zadelmakers en omstreeks 1472 te Brugge is overleden³.

JORIS ODOLF is tweemaal gehuwd geweest : eerst met Bernardine van der Lare en daarna met Jozine van Male. Uit zijn eerste huwelijk

° Ere-stadsarchivaris ; E. de Neckerestraat 10, bus 2, 8000 Brugge

1. A. Van de Velde, *Het schildersgild te Brugge*, Brugge, 1905 ; C. Vanden Haute, *La corporation des peintres de Bruges*, Brugge-Kortrijk, z.j. [1913].

2. C. Vanden Haute, *a.w.*, p. 214 b, 215 b, 216 a.

3. C. Vanden Haute, *a.w.*, p. 197 b.

had hij drie zonen : Hector, Mattheus en Joost. Uit zijn tweede huwelijk kwamen daar nog vijf kinderen bij : Joris, Jan, Bernard, Margareta en Clara.

Joris Odolf was een spiegelmaker, zoals ook zijn vader schijnt geweest te zijn, want toen hij op 20 juli 1467 in het ambacht van de beeldenmakers en de zadelmakers werd opgenomen, was het in de hoedanigheid van vrijmeesterszoon.

Als lid van dit ambacht maakte hij niet minder dan tienmaal deel uit van het bestuur, telkens als vinder, te weten : tijdens de dienstjaren 1473/4, 1476/7, 1478/9, 1482/3, 1586/7, 1491/2, 1493/4, 1499/1500, 1507/8 en 1513/4.

Als zijn leerknepen kennen we Cornelis Meese, zoon van Andries, en Arnoud Stael, zoon van Lieven, die respectievelijk op 9 december 1470 en 1 oktober 1478 in de leer werden genomen.

Joris Odolf overleed te Brugge vóór 1520. Zijn afsterven staat geregistreerd in het obituarium van het ambacht op de dertiende plaats vóór deze van de schilder Jan Fabiaen, van wie bekend is dat hij omstreeks 1520 is gestorven⁴.

JAN ODOLF kwam op 18 oktober 1471 als meester-spiegelmaker in het ambacht van de beeldenmakers en de zadelmakers. Hij was een vrijmeesterszoon. Maar wie zijn vader was, weten we niet. Daarentegen is bekend dat hij gehuwd geweest is en een zoon had, Donaas geheten, die eveneens meester-spiegelmaker is geworden en die verder wordt behandeld.

Niet minder dan vijfmaal was hij bestuurslid van zijn corporatie, te weten als vinder tijdens de dienstjaren 1485/6, 1495/6, 1497/8, 1500/1, 1507/8, en tweemaal als deken : tijdens de dienstjaren 1503/4 en 1509/10. Daarenboven was hij tweemaal gouverneur of penningmeester van het ambacht tijdens de dienstjaren 1505/6 en 1506/7.

Van Jan Odolf is verder bekend dat hij Jan Hottezeune, zoon van Jan, op 13 augustus 1480 in de leer heeft genomen. Er mag verondersteld worden dat hij ook de leermeester is geweest van zijn zoon Donaas.

4. C. Vanden Haute, *a. w.*, p. 10 b, 15 b, 18 b, 23 a, 26 a, 27 a, 32 b, 38 b, 46 a, 47 b, 51 a, 53 b, 55 b, 200 a, 219 a en Bijlage 2. — Over de sterfdatum van Jan Fabiaen, zie : R.A. Parmentier, *Bronnen voor de geschiedenis van het Brugse schildersmilieu in de XVIe eeuw*, in *Belgisch tijdschrift voor oudheidkunde en kunstgeschiedenis*, XXIV (1955), p. 85-98.

Hij is omstreeks 1522 te Brugge overleden wat kan afgeleid worden uit zijn inschrijving in het obituarium van het ambacht⁵.

MATTHEUS ODOLF was de zoon van de hoger genoemde meester-spiegelmaker Joris Odolf uit diens eerste huwelijk met Bernardine van der Lare. Op 14 oktober 1504 werd hij als meesterschilder bij de beeldenmakers en de zadelmakers opgenomen. Hij is echter niet te Brugge blijven wonen, want uit een akte d.d. 23 april 1515 wordt vernomen dat hij toen te Mechelen verbleef. Het is dan ook begrijpelijk dat er in de Brugge bescheiden verder niets over hem wordt vernomen⁶.

PERCEVAL ODOLF kwam op 18 oktober 1507 als meester-spiegelmaker in het ambacht van de beeldenmakers en de zadelmakers. Hij was een vrijmeesterszoon, dus was zijn vader eveneens lid van dit ambacht. Maar wie zijn vader eigenlijk was, wordt nergens uitdrukkelijk gezegd. Wellicht was dat Willem Odolf, ook een spiegelmaker, hierna nader besproken.

Slechts éénmaal maakte Perceval Odolf deel uit van het ambachtsbestuur, te weten tijdens het dienstjaar 1508/9. Hij overleed te Brugge omstreeks 1510, wat kan afgeleid worden uit zijn inschrijving in het obituarium van het ambacht. In ieder geval was hij op 4 augustus 1511 reeds enkele tijd gestorven, want toen werd bij de weeskamer van Brugge aangifte gedaan van het vaderlijk versterf van zijn zoon, Hanneken, uit zijn huwelijk met vrouw Elizabeth. Dit Hanneken was op 17 mei 1526 nog steeds minderjarig⁷.

Omtrent WILLEM ODOLF zijn maar weinig bijzonderheden bekend. Hij was eveneens een meester-spiegelmaker en lid van de beeldenmakers en de zadelmakers. Hij wordt vermeld in akten d.d. 1515 april 25 en 1519 november 23, waaruit niets meer blijkt dan dat hij toen te Brugge woonde en tot hetzelfde geslacht als de andere Odolfs behoorde, zonder evenwel de precieze band te kunnen bepalen. Uit zijn inschrijving in het obituarium van zijn ambacht kan afgeleid worden dat hij in de jaren 1520 te Brugge is overleden⁸.

5. C. Vanden Haute, *a.w.*, p. 16 a, 29 a, 35 b, 48 b, 50 b, 52 a, 52 b, 53 b, 55 b, 87 b, 200 a, 219 b, 220 a.

6. C. Vanden Haute, *a.w.*, p. 51 a en Bijlage 2.

7. C. Vanden Haute, *a.w.*, p. 53 b, 54 b, 199 b, 200 b en Bijlagen 1, 4.

8. C. Vanden Haute, *a.w.*, p. 200 b en Bijlagen 2, 3.

DONAAS ODOLF was een zoon van de hoger vermelde spiegelmaker Jan Odolf. Op 20 juli 1520 werd hij vrijmeester-spiegelmaker in het ambacht van de beeldenmakers en de zadelmakers en volgde aldus de voetstappen van zijn vader. Op 16 april 1514 nam hij een zekere Anneken, zoon van Cornelis, in de leer. Dit gebeurde in het dienstjaar waarin hij als vinder of bestuurslid van het ambacht fungeerde.

Donaas Odolf was gehuwd met Christine Bouchault en uit dit huwelijk werden twee kinderen geboren : Cornelis en Jacquemine. Bij het overlijden van hun vader werden deze toen nog minderjarige kinderen op 23 november 1519 van overheidswege van voogden voorzien ; dat waren Willem Odolf, de spiegelmaker, en Cornelis Bouchault, de oudeschoenmaker. Donaas Odolf zelf is ook opgetreden als voogd over de minderjarige Jan, zoon van Perceval Odolf en vrouw Elizabeth⁹.

HECTOR ODOLF was een zoon uit het eerste huwelijk van de hoger vermelde meester-spiegelmaker Joris Odolf met Bernardine van der Lare. Op 20 juli 1520 werd hij opgenomen in het ambacht van de beeldenmakers en de zadelmakers onder het "let" van de schilders. Waarschijnlijk was hij toen nog niet gehuwd. In ieder geval had hij toen nog geen kinderen, althans van het mannelijke geslacht.

Een eigenlijk schilder is Hector echter niet geweest. Hij was inderdaad een "foelieslager", dit is een vervaardiger van bladgoud. En wellicht omdat deze soort van ambachtlieden meestal aan schilders leverden, waren zij samen met hen in hetzelfde ambacht gegroepeerd.

Hector Odolf is geen lid van dit ambacht gebleven doordat hij Brugge heeft verlaten en zich te Doornik is gaan vestigen, zoals duidelijk blijkt uit een akte d.d. 23 april 1515 waarin wordt gezegd : "Hector Odolf, Jooris Odolfs zone van der eerster bedde, de foullieslaghere, wonende te Doornicke"¹⁰.

Ook JOOST ODOLF was een zoon uit het eerste huwelijk van Joris Odolf en is eveneens niet te Brugge gebleven. Uit de zoëven aangehaalde akte d.d. 23 april 1515 vernemen we dat hij toen te

9. C. Vanden Haute, *a.w.*, p. 55 a, 59 a, 67 b en Bijlagen 1, 3.

10. C. Vanden Haute, *a.w.*, p. 55 b, en Bijlage 2.

Antwerpen woonde. Welk beroep hij aldaar uitoefende is niet bekend. Evenmin weten we nadere bijzonderheden omtrent zijn familiale toestand¹¹.

Van Pieter ODOLF is al even weinig geweten. Onze kennis beperkt zich tot zijn opname als meester-spiegelmaker in het ambacht van de beeldenmakers en de zadelmakers op 1 december 1534 en zijn aanstelling tot vinder van deze corporatie voor het dienstjaar 1535/6. Blijkbaar mag als zijn zoon aangezien worden de gelijknamige Pieter Odolf, die gehuwd was met Katelijne Ancheman, uit welke echt vier kinderen werden geboren : Pieter, Jan, Jacquemine en Gerard. Vrouw Katelijne is korte tijd vóór 7 december 1623 overleden en toen werden van overheidswege Maximiliaan van Volden en Jacob Odolf als voogden over haar nagelaten minderjarige kinderen aangesteld. Haar financiële toestand was bepaald niet schitterend want ze liet meer schulden dan baten na zodat de voogden van haar kinderen van haar versterf afzagen¹².

JAN ODOLF was naar alle waarschijnlijkheid een zoon van de hoger vermelde meester-spiegelmaker Perceval Odolf. In 1540 is hij meester-schilder te Brugge geworden maar was zodanig onbemiddeld dat hij het bedrag van twaalf schelling groot, die een vrijmeesterszoon bij zijn opname in het ambacht van de beeldenmakers en de zadelmaers verschuldigd was, niet contant kon betalen. In de regel kon hij dan ook niet als lid aanvaard worden. De Brugse schepenen kwamen echter tussen en beslisten dat het inkomgeld door Jan Odolf zou mogen vereffend worden door wekelijkse afbetalingen van slechts twee denier groot. Overigens werd Jan Odolf daartoe op 10 juli 1540 door schepenen willig veroordeeld. De tussenkost van de schepenen werd gemotiveerd door "den scamelen staet van Jan Odolf, den scildere, belast met wyf ende vele cleene kinderen".

In ieder geval is Jan Odolf werkelijk vrijmeester-schilder en lid van het ambacht van de beeldenmakers en de zadelmakers geworden. Nochtans wordt hij niet éénmaal in de gildeboeken van dit ambacht vermeld. Zelfs zijn inschrijving als nieuw lid ontbreekt, wat wellicht mag toegeschreven worden aan zijn betaling met wekelijkse afkortingen en in ieder geval aan de nalatigheid van de toenmalige klerk van het ambacht.

11. Bijlage 2.

12. C. Vanden Haute, *a.w.*, p. 70 b, 71 a en Bijlage 10.

Met wie Jan Odolf gehuwd was weten we niet. En van zijn vele kinderen, waar van hoger sprake is, zijn er slechts twee met naam bekend : Jan en Filips, die respectievelijk op 13- en 11-jarige leeftijd op 15 januari 1542 als leerlingen van de Bogardenschool werden opgenomen. Ook dit wijst op de schamele financiële toestand van Jan Odolf, vermits alleen behoeftige kinderen in deze stedelijke wezenschool van Brugge werden aanvaard.

Jan Odolf woonde aan de Garenmarkt te Brugge en was aldaar in 1545 betrokken in een krakeel met een zekere Jacob Parent, die erg twistziek schijnt geweest te zijn, althans te oordelen naar de vele beschuldigingen die hem ten laste werden gelegd. In dit geschil werd onze Jan met een getrokken mes bedreigd en kreeg hij een slag met een tinnen pint op de hand, waardoor hij, naar hij beweerde, gedurende drie weken zijn arm niet kon gebruiken.

Hoe het verder met Jan Odolf is verlopen, ontgaat ons. En of hij als schilder enige betekenis heeft gehad, valt eerder te betwijfelen, gelet op zijn benarde financiële toestand en het ontbreken van enige vermelding in de gildeboeken van zijn ambacht¹³.

JACOB ODOLF ten slotte, die op 7 december 1623 als voogd over de vier minderjarige kinderen van Pieter Odolf en Katelijne Ancheman werd aangesteld, was gehuwd met Katelijne de Maecht, die hem drie kinderen schonk, namelijk : Jacob, Katelijne en Anna. Deze kinderen erfden van hun oud-oom, Adriaan Pollet, en hun oud-nicht, Isabelle Pollet, het aanzienlijke bedrag van 50 pond groot. En om over het aldus verkregen bezit van deze minderjarigen te waken, werden van overheidswege op 2 augustus 1618 Pieter en Cornelis Odolf als voogden aangesteld¹⁴.

13. C. Vanden Haute, *a.w.*, en Bijlagen 4, 5, 6, 7, 8.

14. Bijlage 9.

BIJLAGEN

1

1511 augustus 4. — *Donaas Odolf en Willem de Vorrem, als voogden over Hanneken, minderjarige zoon van Perceval Odolf en vrouw Elizabeth, doen bij de weeskamer van Brugge aangifte van het vaderlijk versterf van hun pupil.*

Den IVen dach van ougst in 't jaer duust vyfhondert ende ellevene Donaas Odolf ende Willem de Vorrem, als voochden van Hannekin, Percheval Odolf kynde die hy hadde by Lysbette zynen wyve, brochten ten pampiere van weesen, volghende haerlieder eedt, voor d'heeren Jan de Deckere, als oversiendre, dheer Jan de Boot ende dheer Joos de Naghele, als scepenen van weesen in dien tyden binnen der stede van Brugge, de groote van den ghoede van den voors. kynde, hem toecommen ende ghebeurt by der doot van zynen voorn. vadere, ende es by vriendelicke uutcoope in penninghen de somme van neghen ponden grooten, dewelke IX lb. gr. waren ten overbringhen van desen ondre ende in den handen van den voorn. Lysbette, als moedere metter houdensse van hueren voors. kynde, ende met weddinghe ende stedekiesinghe, ende in meerdre verzerkethede van den voorn. IX lb. gr. met boortocht van Loy Daenst ende Gillis Massuwe ende elc over al ende up den baerblycxsten van hem beeden, ooc met weddinghe ende stedekiesinghe, te wetene : de voors. Lysbette als principael, ende de voors. Loy Danst ende Gillis Massuwe, als huere boorghen, up de Noordzantbrugge in Synt-Jacopszestendeel, omme aldaer pandinghe ende alle manieren van wettelicheden te ghenietene, als 't blyct by der weddinghe daerof wesende in daten van den laetsten dach van wedemaent in 't voors. jaer duust vyfhondert ende ellevene onder scepenen zeghelen Joos de Naghele ende Joos de Roode, clerc : Anthuenis Bierman.

- Brugge, Stadsarchief, *register van wezengoederen van Sint-Janszestendeel over 1508-1516*, fol. 105.

2

1515 april 23. — *Mattheus Odolf, wonende te Mechelen, Willem Odolf, wonende te Brugge, Joost Odolf, wonende te Antwerpen, kinderen van Joris Odolf uit zijn eerste huwelijk met Bernardine van der Lare, alsmede Jan, Odolf en Jacob de Drooghe, als voogden over Joris, Hanneken, Bernard, Margareta en Clara, minderjarige kinderen van de voornoemde Joris Odolf uit zijn tweede huwelijk met Jozine van Male, dragen sommige van hun rechten over aan Hector Odolf, ook zoon uit het eerste huwelijk van Joris Odolf, wonende te Doornik.*

Mattheus Odolf, wonende te Mechelen, Willem Odolf, wonende te Brugge, ende Joos Odolf, wonende t'Antwerpen, alle Jooris Odolfs kynderen die hy hadde by wylen Bernaerdyne van der Lare, zynen eersten wive, ende

voort Jan Odolf ende Jacob de Drooghe, als voochden van Joorkin, Henneken, Bernaerdekin, Grietkin ende Claerkin, wylen tselfs Jooris Odolfs kyndren die hy hadde by Jozyne van Malen dochtre, zynen tweesten wive, alle hoirs ende aeldinghers van denzelven Jooris, huerlieder vadere was, ende ten naervolghenden sticke van overziendre ende scepenen van weesen deser stede consent ende octroy hebbende, alzo ons bleken es by der affirmacie van Jacop de Dene, ghezwooren clerck ter vierschare deser stede, draghen up Hector Odolf, ooc tselfs Jooris Odolfs zone van der eester bedde, de fouleslaghere, wonende te Doornicke, t'zynen vryen eyghindomme ende als over zyn vry proper ende eyghen goet, al tselve recht, cracht, macht ende actie als dezelve kyndren hebben mochten an de lettren van verbande metgaders de lettren van updracht daerduere ghesteken, duer welcke deze jeghenwoordighe ghesteken zyn etc., belovende etc.
Actum XXIII april anno XV, present : Steenhuse, Mandé.

- *Ib.*, register van procuratiën, opgemaakt voor schepenen van Brugge, over de jaren 1514-1515, fol. 43.

3

1519 november 23. — *Willem Odolf en Cornelis Bouchault, als voogden over Cornelis en Jacquemine, minderjarige kinderen van Donaas Odolf en Christine Bouchault, doen bij de weeskauwer van Brugge aangifte van het vaderlijk versterf van hun pupillen.*

Den XXIIIen dach van novembre in 't jaer XVe ende neghentiene Willem Odolf, speghelmakere, ende Cornelis Bouchault, de scoeboetere, als voochden van Neilkine ende Jacquemynekin, Donaas Odolfs kynderen die hy hadde by Cristyne Bouchaults, zynen wive, brochten ten pampiere van weesen, volghende huerlieder eedt, de groote van den voorn. kyndren ghoede, hemlieden verstorven by der doot van huerlieder voors. vadere, ende es in penninghen de somme van zes ponden zes scellinghen ende twee penninghen grooten, de welcke VI lb. VI s. II d. gr. waren ten overbringhene van desen andere ende in den handen van de voorn. Cristinkine metter houdensse van huere voors. kynderen, met weddinghe, ende ghebrake an der voors. Cristine als van der voors. penninghen yet, zo wedden aldaer ende beloofden Wouter Bouchault, der voors. Cristyne vadere, ende Pieter Noblet zulk ghebrec over huer te veldoene, metter stedekiesynghe, te wetene : de voorn. Cristine ende de voors. Woutre ende Pietre, als huere boorghen, up de Stroobrugge in Sint-Janszestendeel, omme aldaer pandinghe ende alle maniere van wettelicheden te ghenietene, als 't blyct by der weddinghe in daten van dan zeven ende twyntichsten daghe van octobre in 't jaer duust vyfhondert ende neghentiene onder scepenen zeghelen : Maertin Lem ende Mattheeus van Viven, clerck : Adriaen Bernaerts.

- *Ib.*, register van wezengoederen van Sint-Janszestendeel over de jaren 1516-1529, fol. 175.

4

1526 mei 17. — *Ewoud Bisscop en Jan Smout, als voogden over Hanneken, minderjarige zoon van Perceval Odolf en vrouw Elizabeth, doen bij de weeskamer van Brugge aangifte van het vaderlijk versterf van hun pupil.*

Den XVIIsten dach van meye XV^cXXVI, Eewoudt Bisscop, de schachtmakere, ende Jan Smout, de smit, als voochden van Hannekin, Perchevale Odolfs kindt dat hy hadde by Lysbette, zynen wive, brochten ten papiere van weesen, volghende huerlieder eedt, de groote van den goede denzelven kinde toecommen ende ghebuert by den overlyden van den voors. Perchevale Odolf, zynen vadere, ende es in penninghen de somme van neghen ponden ende tien scellinghen grooten, welke IX lb. X s. gr. waren ten overbringhen van desen onder ende in den handen van den voors. Eewoudt Bisscop, als voocht, met weddinghe borghe van meester Gooris Roelpot, de cyrurgien, ende Anthuenis van Gavere, stedekiesinghe van tsamen ende elcken zonderlinghe up de Noordzandbrugge in Sint-Jacopszestendeel, oma aldaer pandinghe ende alle maniere van wettelicheden te ghenietene, als 't blyct by der weddinghe daerof wesende in daten van den een ende twintichsten dach van maerte vyfhondert vive ende twintich, onder scepenen zeghelen : Willem de Priestre ende Matheeus de Voocht, scepenen, cleric : Hulst.

- *Ib., register van wezengoederen van Sint-Janszestendeel over de jaren 1508-1516, fol. 105.*

5

1540 juli 10. — *Jan Odolf wordt door schepenen van Brugge willig veroordeeld om zijn inkomgeld van 12 schelling groot als lid van het ambacht van de beeldenmakers en de zadelmakers met wekelijkse afbetalingen van twee denier groot te voldoen.*

Up den tiensten dach van hoymaent in 't jaer duust vyfhondert ende veertich was by den college van scepenen der stede van Brugghe ter camere uut zekere consideratiën ende ghemerct den scamelen staet van Jan Odolf, de schildere, belast met wyf ende vele cleene kinderen, ghehoort alvooren deken ende eedt van den ambochte van den scilders binnen derzelve stede te dien fyne als hedent in camere ontboden zynde ende aldaer comparerende, gheordonneert dat de voors. Jan Odolf zal ghestaen ende moghen betalen de twaelf scellinghen grooten, die hy 't voorn. ambocht gheven moet als vrymeesterszone van deznelven ambochte over 't lossen van zynnen wyne naer costume met twee grooten de weke in de betalynghe van denwelker ende in dier voughen 't voorn. college van scepenen den voors. Jan Odolf ghecondempneert heift ende condempneert by desen.

Actum ten daghe ende jaere als boven.

Het geslacht Odolf in het ambacht van de beeldenmakers

- Ib., *Ambacht van de beeldenmakers en de zadelmakers, charters.*

6

1542 januari 15. — *Hanneken en Filips, respectievelijk 13 en 11 jaar oud, kinderen van Jan Odolf, de schilder, worden als leerlingen van de Brugse Bogardenschool opgenomen.*

15 jenvier 1541. — Hanneken Odolff filius Jans, de scildere, houdt XIII jaren.

15 jenvier 1541. — Lipken Odolff filius Jans, vry scildere, houdt XI jaren. [*Later bijgevoegd :*] Lippin Odolf es besteit te prouvene met den balliu van den Proossche.

- Ib., *Bogardenschool, register van de uitbestedingen over de jaren 1535-1556, fol. 68, nr. 4 en fol. 68 v., nr. 1.*

7

1545 juli 15. — *Ten overstaan van Joris van Temseke, raadsburgemeester van Brugge, verbinden zich Jan Odolf, de schilder, en Jacob Parent elkander niet te kwetsen.*

Jan Odolf, schildere, ende Jacob Parent verzeckerden elcanderen van den live in den handen van joncheer Jooris van Theimseke, burchmeestre van den courpse, elck up zyn hooft, naer costume. Actum 15 july 1545.

- Ib., *Memoriaal van de schepenkamer over de jaren 1544-1545, los blaadje tussen fol. 205 en 206.*

8

1545 december 2. — *In het proces tegen Jacob Parent voor de vierschaar van het Kanunnikse te Brugge, wordt Jan Odolf, de schilder, in verhoor genomen en legt volgende verklaring af.*

Duergaende waerhede ghehouden ter heerlichede van den Canuenicschen in Brugge den anderen dach van decembre XV^eXLV, present : Ymeloot, Bachuus.

...

Jan Odolf, scildere, up de Vlasmart¹ achter 't Zarasynshoof², zecht dat hy gheleden ontrent een half jaer 's maendachs naer Sinxen, ghetwist heeft jeghens Jacob Parent, barbier, up de Vlasmart, hebbende denzelven Jacob eenen blooten snydere in de handt, daarmede naer hem, deponent, stekende, dezelve Jacob slouch doe denzelven deponent met een thinne pinte up de

muus van de lyncker handt zo dat hy binnen drie weken zynen aerm niet ghebruucken en mochte. Ende ghebeurde dit in de Rooze³ by daghe. Den voors. depositant zecht dat dezelve Jacob Parent gheleden ontrent een jaer twistende met eenen blooten slyngherkin jehghens de weert in de Roose ende zoude hem daarmede gherief hebben ne hadde hem dat belet Anthuenis de Cueninck by daghe. Dezelve heeft gheleden ontrent Sint-Jansmesse gheworpen met een steene ende Jan Roby wonde in 't hooft, zo dat hy ter eerden viel ende upgheheven wiert voor doot. Dezelve heeft gheleden ontrent eenen jare gheworpen Anthuenis de Cueninck et uxor met steenen up de veynstere van 't Zarazynshoofd de weke vóór Marie Madaleenendach' by nachte. Ende es overal zeere beroerlic.

- Brugge, Rijksarchief, *fonds van de Proosdij van Brugge, register van doorgaande waarheden over de jaren 1471-1548, nr. 1614.*

9

1618 augustus 2. — *Pieter Odolf en Cornelis Odolf worden aangesteld tot voogden over Jacob, Katelijne en Anna, de drie minderjarige kinderen van Jacob Odolf en Katelijne de Maecht. Ze doen tevens aangifte van hetgeen deze kinderen van hun oom en hun nicht geërfd hebben.*

Pieter ende Cornelis Odolf juraverunt tutores van Jaques, Cathelyne ende Anna liberi Jaques Odolf by Cathelyne de Maecht, beede noch levende, tot lichten van den testamente de voorn. kinderen ghelegateert zoo by Adriaen Pollet als Ysabeau Pollet, hun oude oom ende nichte, voor uppervoochden den Ilen ougst 1618.

Ende brochten ten papiere de somme van vichtich ponden grooten deselve weesen ghegheven ende ghelegateert by den voorn. Adriaen Pollet inghevolghe van den testamente van denselven Adriaen danof de copie es rustende onder den voorn. Jaques, de kinderen vadere, ende zyn de penninghen onder den vader van dezelve kinderen ten tytle van houdenesse, met laste van dye te verzekeren tot contentemente van de voorn. voochden, overghestelt ten daeghe ende jare als boven.

- Brugge, Stadsarchief, *register van wezengoederen van Sint-Janszestendeel over de jaren 1598-1638, fol. 290.*

10

1623 juli 4. — *Maximiliaan van Volden en Jacob Odolf worden aangesteld tot voogden over Pieter, Jan, Jacquemine en Gerard, kinderen van Pieter Odolf en Katelijne Ancheman. Ze verklaren tevens af te zien van het moederlijk versterf van hun pupillen omdat er meer schulden dan baten aan verbonden zijn.*

Dheer Maximilaen van Volden ende Jaques Odolf juraverunt tutores van Pieter, Jan, Jaquemynken ende Gheeraert, de kinderen van Pieter Odolf filius Pieters by Cathelyne Ancheman, uxor, voor oppervoochden in 't liquideren van den staet van de kynderen moeder den IVen july 1623 ende hebben gherenonchiert 't sterfhuus van de kinderen moeder mits de lasten waren exederende de generale baeten, by autorisatie van oppervoochden, in daten VIIen decembre 1623, onderteekent : J.Dherts.

- *Ib.*, register van wezengoederen van Sint-Janszestendeel over de jaren 1598-1638, fol. 348 v.

1. Vlasmarkt, vroegere benaming van de huidige Garenmarkt. Zie : A. Schouteet, *De straatnamen van Brugge*, Brugge, 1977, p. 63.
2. Sarazijnshoofd is een huisnaam. Zie : L. Gilliodts-van Severen, *Les registres des "Zestendeelen" ou le cadastre de la ville de Bruges de l'année 1580*, Brugge, 1894, p. 183.
3. De Roose, naam van huis aan de Garenmarkt. Zie : L. Gilliodts-van Severen, *a.w.*, p. 182.
4. Dit is de week vóór het feest van de heilige Maria Magdalena op 22 juli.